

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יבמות - ל"ג

1. ביאור מחלוקת ר' חייא ובר קפרא - להו"א, נחלקו בדעת ר' יוסי שאיסור חל על איסור ב'איסור מוסיף' האם חל אף ב'איסור כולל'. מה האיסור כולל?
  - א. זר ששימש בשבת - סבר ר' חייא, בערב שבת הותר במלאכה ואסור בעבודת מקדש, ומתוך שחל אח"כ איסור שבת ה'כולל' מלאכות נוספות, חל האיסור אף במקדש. ולכן חייב שתים.
  - ב. בעל מום ששימש בטומאה - בתחילה הותר באכילת קדשים ואסור בעבודה. כאשר נטמא, מתוך שהאיסור טומאה כולל אף אכילה, נאסר אף בעבודה משום טומאה.
  - ג. זר שאכל מליקה - כאן שני האיסורים חלו בבת אחת ולא נוסף 'איסור כולל', ולפיכך נדחה ביאור זה במחלוקתם.
2. אופן אחר בביאור מחלוקתם - האם לר' יוסי, איסור חל על איסור אף כשחלו שניהם 'אחות אשתו' ו'אשת אחיו' בבת אחת [כגון שעשו שני אחים שליח לקדש שתי אחיות והאחיות עשו שליח לקבל, ונפגשו השליחים] כיצד יתפרש 'בבת אחת' בשלושת המחלוקות?
  - א. זר ששימש בשבת - כגון שהביא שתי שערות בשבת שעבד במקדש, וממילא חלו זרות ושבת בבת אחת.
  - ב. בעל מום בטומאה - א. כגון כהן קטן, בעל מום וטמא, שהביא שתי שערות. ב. אף גדול, שחתך אצבעו בסכין טמאה.
  - ג. זר שאכל מליקה - באופן הרגיל.
3. ר' חייא ובר קפרא נשבעו כל אחד שרבי אמר כדעתו. כיון שלא יתכן שאחד מהם נשבע לשקר, האם שייך ליישב את שתי ההוראות?
  - א. לפי ההסבר [שבשאלה הקודמת] לר' חייא, שייך ליישב שרבי פסק לו שחייב שתיים אליבא דר' יוסי, ולבר קפרא פסק 'אחת' אליבא דר' שמעון. אבל אי אפשר ליישב לפי שיטת בר קפרא הסובר שאף ר' יוסי מחייב אחת. שא"כ אין שום תנא המחייב שתיים, וכי ר' חייא משקר...
    - ב. לפיכך הגמרא מבארת שנחלקו באיסור 'בבת אחת' בדעת ר' שמעון - לר' חייא חייב שתים ולבר קפרא אף בזה חייב אחת. [והקשו, שא"כ מדוע צריך בר קפרא להשבע, הרי הוא מעמיד את ר' שמעון כשיטתו המוחזקת. קשיא.] ולפ"ז קשה, וכי בר קפרא משקר... למסקנא - לשיטת בר קפרא יש ליישב - כשרבי שנה לו 'אחת', אליבא דר' שמעון. כששנה לר' חייא 'שתים', אליבא דר' יוסי. לשיטת ר' חייא יש ליישב - כששנה רבי לבר קפרא 'אחת' כוונתו רק לשני המקרים הראשונים שהם איסור כולל, ואליבא דר' שמעון. ובר קפרא דן כך מעצמו אף לגבי 'זר שאכל מליקה', וכשעבר זמן נהיו אצלו שלושתם כהוראה אחת משותפת. לאחר זמן, כשהבחין שזר במליקה הוא 'בבת אחת', סבר ששלושתם נאמרו באופן כזה, ולר' שמעון חייב אחת אפילו בבת אחת.
4. מצינו ברייתא המביאה את מחלוקת ר"ש ור' יוסי, רק בשני המקרים הראשונים, וזר במליקה לא הוזכר, מה הוכיחו מכך? בהכרח ששיירי לר' שמעון, שבאיסור בבת אחת מודה שחייב שתיים. ותיובתא לבר קפרא, הסובר אף בזה אחת לר"ש.
5. זר ששימש בשבת. באיזה עבודה?

אין לומר בשחיטה, כיון שכשרה בזר. לכאורה אין לומר בקבלה והולכה, טלטול בעלמא הוא! לכאורה אין לומר בהקטרה, שהיא רק בלאו ולא בחטאת. אלא - בשחיטת פרו של כהן גדול, שפסולה בזר [וכן כהן הדיוט 'זר אצלו'].

דחה רב אשי: הברייתא עוסקת במנין האיסורים ולא העונשים, ולכן אפשר לפרש בכל עבודה שאסור בה והנפקא מינה - לקוברו בין רשעים גמורים.
6. כיצד אדם מתחייב בביאה אחת משום כמה איסורים?

שנים שקידשו שתי נשים, ובחופה הוחלפו - אשת איש, ואם היו אחין - אף אשת אח, ואם היו אחיות - אף 'אשה אל אחותה', ואם היו נדות - אף נדה. עוד שנינו - הנשים שהוחלפו - מופרשות מבעליהן שלשה חדשים, שמא מעוברות הן, וצריך להבחין בזרע פסול. ואם היו קטנות שאינן ראויות לילד - מחזירים אותן מיד. ואם היו כהנות - נפסלו מן התרומה.
7. מכיון שאיננו עוסקים ברשעים, ובפרט שר' חייא שנה 'חטאות' משמע שוגג, לכן יש לגרוס 'הוחלפו'. מה הראיה לכך?
  - א. קטנות - מחזירין אותן מיד, והרי במזיד אסור. ונדחה: שאף אם מדובר במזיד, פיתוי קטנה אונס, ולא אוסר.
  - ב. מפרישין שלשה חדשים - משמע אם אינן מעוברות - מותרות, שמע מינה ש'הוחלפו'.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)